

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/26401 SK 126

Sayı : 64272063-610- **10312**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/26401)

GÜNLÜDÜR
13-04-2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.03.2020 tarihli ve 636796 sayılı yazınız.

Balıkesir Milletvekili Sayın Ahmet AKIN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/26401 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek : Önerge Cevabı (2 sayfa)

Sorular:

EPDK verilerine göre; 2017 yılında, 55.249,95 milyon Sm³ doğal gaz ithal edilmiştir. Doğal gaz ithalatı 2016 yılına kıyasla %19,20 oranında artmıştır. 2017 yılında, 28.690 milyon Sm³ ithalatın %51,93'lük payla en fazla Rusya'dan yapılmıştır. 2018 yılında, 50.360,58 milyon Sm³ doğal gaz ithal edilmiştir. İthalatın 23 milyon 642 bin metreküpü de Rusya'dan satın alınmıştır. 2018 yılında Rusya'dan yapılan alımda doğal gaz ithalatı 2017 yılına kıyasla %8,85 oranında azalmıştır. 2018 yılında, ithalat %46,95'lik payla en fazla Rusya'dan yapılmıştır. Yine 2019 yılı EPDK aylık verilerine göre de toplamda 15.192 milyon Sm³ doğal gaz Rusya'dan ithal edilmiştir. Özetle, EPDK verilerine göre 2018 yılında 5.048 milyon Sm³ 2019 yılında da 8.450 milyon Sm³ azalma söz konusu olmuştur.

-Rusya ile yapılan doğal gaz alım sözleşmeleri çerçevesinde "al ya da öde" olarak adlandırdığımız hangi taahhüt verilmiştir? Bu anlaşmalarda "asgari alım taahhüdü" miktar olarak ne kadardır?

-Asgari alım taahhüdüne göre, 2018 yılında 5.048 milyon ile Sm³ 2019 yılında da 8.450 milyon Sm³ kaç dolar ödeme yapılmıştır?

-Doğal gaz ithal ettiğimiz ülkeler olan ABD, Azerbaycan, Cezayir, İran, Katar ve Nijerya da "asgari alım taahhüdü" verilmiş midir? Verildiyse doğal gaz alımında yaşanan düşüşler nedeniyle bu ülkelere kaç dolar ödenmiştir?

-Dünyadaki doğal gaz piyasaları benzeri görülmemiş bir bolluk dönemi yaşanırken, doğal gaz üreten ülkelerle ithalatçı ülkeler yeni kontratlar imzalayarak daha ucuza doğal gaz satın alıyorken, Avrupa'daki pek çok ülke geçen yıl Rusya ile kontrat yenileyerek 8 milyar dolar tasarruf etmişken, Türkiye neden hala kontratlarını yenilemedi?

-Doğal gaz kontratları ne zaman yenilenecek?

-Tüketilmeyen doğal gazın parasının da ödenmesi anlamına gelen "al ya da öde" karşı nasıl bir önlem alacaksınız?

-Türkiye eğer doğal gaz kontratlarını yenilediyse ucuz doğal gaz neden vatandaşa yansıtılmıyor?

-Doğal gaz vatandaşa neden daha pahalıya satılıyor?

-BOTAŞ Avrupa ve Dünya gaz piyasasındaki düşüşlerden neden yararlanamamaktadır?

Cevaplar:

Doğal Gaz Alım Satım Anlaşmaları uluslararası ilişkiler açısından ekonomik ve siyasi etkileri olan ticari akitler olup, bu anlaşmaların hükümleri ticari gizlilik içermektedir. Ticari gizliliğe haiz konuların açıklanması anlaşmaya aykırılık teşkil etmekte olup bu durum gerektiğinde anlaşmanın feshi veya bu nedenle doğan zararın tazmini gibi yaptırımlara yol açabilmektedir. Ayrıca, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun 4. maddesinde "...Ticari gizliliği olan bilgiler Kurum hariç üçüncü taraflara açıklanamaz..." ve 7. maddesinde "Doğal gaz piyasasında faaliyet gösteren taraflar ticari yönden hassas bilgi ve belgeleri gizli tutmakla yükümlüdür." hükümlerine istinaden doğal gaz alım maliyetlerine ilişkin bilgilerin paylaşılması mümkün olmamaktadır.

Uzun dönemli doğal gaz alım satım anlaşmaları kapsamında temin edilen doğal gazın fiyatı, değişen piyasa koşullarına göre, belirli periyotlarda yeniden değerlendirilmekte ve uzun dönemli kontrat fiyatlarının piyasa fiyatlarına korelasyonu sağlanmaktadır. Bu kapsamda, fiyat indirimine yönelik kontratlar bazında görüşmeler yapılmaktadır.

Doğal gazın toptan satış fiyatı; güncel alım fiyatları ve uluslararası ham petrol ve petrol ürünü fiyatlarına endeksli formüller kullanılarak geçmiş 6-9 aylık ham petrol ve petrol ürünleri fiyat ortalamasına göre hesaplanmakta olup, bu fiyat kurdaki değişimler, piyasa koşulları, piyasa fiyat istikrarı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun tarife ile ilgili kararları ile alım ve işletme giderleri gibi maliyet unsurlarında yaşanan gelişmelere bağlı olarak değişiklik göstermektedir.

Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nda yer alan "Toptan Satış Tarifesi: Kurum doğal gaz satış tarifelerinde

**BALIKESİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET AKIN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI**

DÖNEM
27/3

ESAS NO
7/26401

esas alınacak unsurlar ve şartları belirler. Satış fiyatları ise, bu esaslar dahilinde doğal gaz alım satımı yapan taraflarca serbestçe belirlenir." hükmü çerçevesinde toptan satış fiyatları alım satım yapan taraflar arasında serbestçe belirlenmekte olup, dağıtım şirketlerinin perakende satış fiyatları EPDK'nın (<https://www.epdk.org.tr/Detay/Icerik/23-2-1007/mevzuat>) internet adresinde yayımlanan mevzuata göre belirlenmektedir.